

หน่อไม้ฝรั่งพันธุ์ตาตุ่นบ้านโป่ง

ผู้ขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล นายสุขสมชัย ปัญญาสุพัตกุล
ที่อยู่ 361/72 หมู่ 9 ตำบลกรับใหญ่ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี 70190
โทรศัพท์ 089 069 7839 , 032 291 262

แหล่งที่มาและประวัติของพันธุ์

หน่อไม้ฝรั่งพันธุ์ตาตุ่นบ้านโป่ง เกิดจากการคัดเลือกพันธุ์โดยนายสุขสมชัย ปัญญาสุพัตกุล เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ดังนี้ ประมาณปี 2543 ได้ซื้อเมล็ดพันธุ์หน่อไม้ฝรั่งพันธุ์บรีออคิมพรีฟ จากหมู่บ้านหนองเสื่อ จังหวัดนครปฐมมาปลูก จากนั้นประมาณปี 2547 ทำการคัดเลือกหน่อที่มีขนาดใหญ่ สม่ำเสมอ มีลักษณะดีตามต้องการ นำไปขยายพันธุ์โดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ (tissue culture) ณ ศูนย์ปฏิบัติการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อของ Central Lab มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ได้ต้นมาประมาณ 3,000 ต้น นำมาปลูกลงแปลง ต่อมาประมาณปี 2548 มีผู้มาขอซื้อต้นไปปลูกต่อ เพราะเป็นพันธุ์ที่มีลักษณะดี คือ มีลำต้นสูงใหญ่ แขนงช่วงล่างสูงโปร่ง ลำต้นในกอใหญ่ ค่อนข้างสม่ำเสมอ ให้หน่อที่มีคุณภาพเกรด A (คือมีความยาว 25 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางที่โคนมากกว่า 1 เซนติเมตร) จำนวนมาก มีลักษณะหน่อยาวเรียวยาวสม่ำเสมอตั้งแต่โคนถึงปลายหน่อ และมีข้อห่าง โดยเป็นที่รู้จักกันว่าเป็นพันธุ์หน่อไม้ฝรั่งของตาตุ่น ดังนั้น จึงขอขึ้นทะเบียนโดยใช้ชื่อว่าหน่อไม้ฝรั่งพันธุ์ตาตุ่นบ้านโป่ง

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ประเภท พืชผักประเภทใบเลี้ยงเดี่ยว อายุข้ามปี (perennial) บริโภคหน่ออ่อน (spear)
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Asparagus officinalis* L. วงศ์ Asparagaceae

ลำต้น อายุประมาณ 5 ปี ทรงพุ่มลู่ลง สูงประมาณ 1.2 เมตร ลำต้นสีเขียว มีการแตกกิ่งก้านคล้ายต้นเฟิร์น ลำต้นในกอใหญ่ค่อนข้างเสมอกันทุกต้น ลักษณะหน่อ (spear) มีสีเขียว ความยาว 30-40 เซนติเมตร ความกว้างวัดที่โคนประมาณ 1.00 เซนติเมตร ลักษณะหน่อกลมยาวเรียวยาวมีขนาดสม่ำเสมอตั้งแต่จากโคนถึงปลายหน่อ การหุ้มของกาบใบที่ปลายยอดส่วนมากจะแน่น

ใบ ใบแท้เป็นเกล็ดบาง ๆ (leaf scale) ติดอยู่ตามข้อของลำต้นเหนือดิน ใบเทียมหรือที่เรียกว่าคลาโดด (cladode หรือ cladophyll) เป็นส่วนของกิ่งก้าน มีลักษณะเรียวยาวคล้ายเข็มนิ้ว ยาวประมาณ 2-3 เซนติเมตร สีเขียว ทำหน้าที่สังเคราะห์แสงแทนใบ

ดอก ดอกตัวผู้ ลักษณะของดอกเป็นรูประฆัง (bell shape) มีสีเขียวแกมเหลือง ขนาดดอกใหญ่ และยาวกว่าดอกตัวเมีย ออกตามข้อกิ่งก้าน อยู่รวมกันเป็นกลุ่ม (raceme) ประมาณ 2-3 ดอก ส่วนดอกตัวเมียจะมีขนาดเล็ก ก้านเกสรตัวเมียสั้น

ผล เป็นแบบ berry รูปร่างค่อนข้างกลม ผลอ่อนมีสีเขียว เมื่อผลสุกแก่จะเปลี่ยนเป็นสีแดง

เมล็ด

เปลือกหุ้มเมล็ดมีสีดำ รูปร่างเมล็ดกึ่งกลมกึ่งเหลี่ยม มีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 0.6-0.7 เซนติเมตร

ราก

ประกอบด้วยรากอวบน้ำ (fleshy root) หรือรากสะสมอาหาร (storage root) ยาวประมาณ 90-150 เซนติเมตร เจริญออกด้านข้าง และรากฝอย (fibrous root) หรือรากหาอาหาร มีอายุสั้น ตายและเกิดใหม่ได้เมื่อสภาพแวดล้อมเหมาะสม

แปลงปลูกหน่อไม้ฝรั่งพันธุ์ตาตุ่นบ้านโป่ง

ลักษณะหน่อ (spear) ของหน่อไม้ฝรั่งพันธุ์ตาตุ่นบ้านโป่ง

หน่อไม้ฝรั่งพันธุ์ตาตุ่นบ้านโป่ง